

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาไทยทักษะหนึ่ง ซึ่งเป็นกระบวนการอันสำคัญในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ เช่นเดียวกับทักษะการฟัง การพูด และการเขียน เนื่องจากปัจจุบันนี้ความเจริญก้าวหน้าในด้านการพิมพ์ และเทคนิคอื่น ๆ ทำให้วิทยาการต่าง ๆ เผยแพร่ออกมาในรูปแบบของสิ่งพิมพ์เป็นส่วนมาก การแสวงหาความรู้จึงมิได้มาจากการฟังหรือการซักถามเท่านั้น ด้วยเหตุนี้การอ่านจึงกลายเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้มนุษย์เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ทั่วถึง ทำให้มนุษย์เป็นผู้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ของสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพความเป็นไปทางสังคมได้ รวมทั้งสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข Sir Francis Bacon (อ้างใน ศรีรัตน์ เจิงกลินจันทร์ 2542 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์ หมายความว่า การอ่านทำให้เกิดพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพ พฤติกรรม การดำเนินชีวิต ศิลธรรมจรรยา และค่านิยม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ชูติมา สัจจามันท์ (2529 : 10) ที่กล่าวว่า การอ่านช่วยปรับปรุงชีวิตให้สดใสสมบูรณ์ จุดหมายปลายทางของการอ่าน คือ การพัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดและสมบูรณ์ที่สุด

การอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการศึกษา เพราะการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ นั้น ต้องสามารถอ่านออกจึงสามารถเรียนได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ (2529 : 84) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาหาความรู้ ความสำเร็จทางการศึกษามักจะเป็นผลมาจากความสามารถในการอ่าน” ฉะนั้นผู้ที่มีความสามารถทางการอ่านย่อมมีโอกาสก้าวหน้าในด้านการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากการอ่านจะเป็นเครื่องมือพัฒนาตนเองแล้ว การอ่าน ยังช่วยสร้างความเจริญในการพัฒนาประเทศชาติด้วย กล่าวคือในการพัฒนาประเทศ ต้องเริ่มที่การพัฒนากำลังคน ประเทศที่คนในชาติมีคุณภาพ มักจะประสบความสำเร็จในแง่ของการพัฒนาเป็นอย่างดี การอ่านจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำให้คนมีคุณภาพและก่อประโยชน์ให้กับสังคมได้ ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของ ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2528 : 122)

ที่กล่าวไว้ว่า ความเจริญสามารถวัดได้ด้วยการอ่านหนังสือ ประเทศใดมีการผลิตหนังสือมาก และมีประชากรรู้หนังสือ อ่านหนังสือมาก ประเทศนั้นจะพัฒนาไปมากไม่ว่าในด้านใดก็ตาม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก การอ่านมิใช่เพียงอ่านได้เท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึง อ่านเป็นด้วย กล่าวคือ ต้องมีความเข้าใจในสารที่อ่านอย่างถ่องแท้ สามารถบอกได้ว่าอะไรเป็นความคิดสำคัญ หรือเป็นหัวใจของเรื่อง มีการวิเคราะห์ จับประเด็นใจความสำคัญ และสรุปเนื้อหาของสารนั้นได้ ความเข้าใจในสารที่อ่าน จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะถ้าอ่านไม่รู้เรื่องก็จะทำให้ผู้อ่านไม่มีความเข้าใจในตัวสารนั้นเลย เท่ากับว่าเป็นการเสียเวลาในการอ่านโดยเปล่าประโยชน์ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ ย่อมจะเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม ในเรื่องความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจนี้ Tinker (1952 อ้างใน สุทธิรัตน์ คงไทย 2539 : 2) กล่าวไว้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิด และเป็นเครื่องมือในการศึกษาในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ชวาล แพร์ตกุล (2520 : 14) ได้อธิบายความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า ความเข้าใจสิ่งที่อ่านเป็นจุดมุ่งหมายขั้นพื้นฐานของการอ่านทุกชนิด ความเข้าใจจะช่วยขยายความรู้ ความจำให้ไกลออกไปจากเดิม อย่างสมเหตุผล และช่วยจุดเริ่มต้นของปัญหา ทำให้เกิดการเรียนรู้ ในรูปลักษณะใหม่ ๆ ได้ และในทำนองเดียวกันนี้ สมพร เจนจิระ (2527 : 16) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านให้เข้าใจเป็นกุญแจสำคัญที่จะไขไปสู่ความสำเร็จของชีวิต ทำให้เป็นคนที่ได้รับการศึกษาที่สมบูรณ์ เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดในเรื่องของการอ่าน เพราะจะทำให้ผู้อ่านประสบผลสำเร็จในการศึกษาค้นคว้าความรู้ อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาสติปัญญาให้เพิ่มพูนยิ่งขึ้น และทำให้เป็นผู้ก้าวทันโลก มองการณ์ไกล อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตต่อไปได้แม้ว่าการอ่านจะมีความสำคัญมากเพียงไรก็ตาม แต่ก็ยังพบว่า การอ่านยังไม่ได้พัฒนาไปเท่าที่ควร ปัญหาของการอ่านนั้นมีอยู่มากมาย ได้มีนักวิชาการแสดงทัศนะเกี่ยวกับปัญหาของการอ่านไว้มาก เช่น พันธณีย์ วิหคโต (อ้างในกรมวิชาการ 2538 : 6) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ สมรรถภาพที่มีปัญหาได้แก่ ทักษะการอ่านและการเขียน โดยเฉพาะทักษะการอ่านจับใจความจะมีปัญหามากที่สุด ในทำนองเดียวกัน สมพร จารุณฎ (อ้างในกรมวิชาการ 2538 : 13) กล่าวไว้ว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีปัญหาอ่านหนังสือไม่แตก ไม่ชอบอ่าน อ่านไม่เข้าใจ ซึ่งมีผลให้เรียนวิชาต่าง ๆ อ่อนไปด้วยทำให้ไม่เกิดความคิด อีกทั้งยังไม่รู้จักเลือกหนังสืออ่านด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เอกฉัตร จารุเมธีชน (2539 : 24) ที่กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการอ่านไว้ว่า นักเรียนมักอ่านผิด อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้

ตีความไม่ถูกต้อง ไม่เข้าใจความหมาย ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ แสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์ไม่ได้ จึงทำให้ขาดความสนใจที่จะอ่าน เป็นเหตุให้การอ่านไม่พัฒนาเท่าที่ควร

ปัญหาจากการที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ ไม่รักการอ่าน และขาดวิจารณญาณในการอ่าน ผลที่ตามมาคือ คนไทยส่วนใหญ่ไม่มีนิสัยรักการอ่าน ทำให้ความสามารถในการอ่านอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ยังผลให้เกิดปัญหาทางด้านการแสวงหาความรู้ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้เพราะการอ่านนั้นเป็นทางลัดทางหนึ่งที่จะทำให้คนเราได้รับความรู้อย่างมหาศาล ประชาชนทุกคนควรตระหนักถึงความสำคัญของปัญหานี้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาของการอ่าน เพื่อให้การอ่านพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้ประเทศชาติได้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป ในการพัฒนาการอ่านให้ดีขึ้น ควรเริ่มจากการพัฒนาตัวเด็กเป็นสำคัญ เพราะเด็กเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาเด็ก ควรเริ่มต้นจากสถาบันครอบครัวเป็นอันดับแรก เพราะครอบครัวเป็นโลกแห่งแรกของเด็ก ทำให้บ้านเป็นแหล่งสำคัญทางการศึกษา และเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ นกเนตร ธรรมบวร (2541 : 2) ที่กล่าวไว้ว่า การพัฒนาเด็กที่ดีเริ่มต้นจากครอบครัว เด็กจะเติบโตมีคุณภาพชีวิตและบุคลิกภาพเช่นไร จะเป็นคนดีมุ่งทำประโยชน์แก่สังคม หรือจะเป็นคนด้อยสมรรถภาพ สร้างปัญหาให้แก่ตนเองและสังคม ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัว และวิธีการอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัวเป็นสำคัญ

ครอบครัวจึงเป็นสังคมหน่วยแรกที่มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาพฤติกรรมในทุก ๆ ด้านของเด็ก สังคมไทยแต่ดั้งเดิมมักจะอยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่ ซึ่งเรียกว่า ครอบครัวขยาย และประกอบไปด้วย ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา พ่อ แม่ พี่ น้องอาศัยอยู่รวมกัน เด็กจึงได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากญาติพี่น้องในครอบครัว พัฒนาการต่าง ๆ ของเด็กจึงได้รับอิทธิพลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของญาติหลายคนและหลายรุ่นในครอบครัว แต่ในปัจจุบันสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ครอบครัวไทยกลายเป็นครอบครัวขนาดเล็ก ประกอบไปด้วย พ่อ แม่ พี่ น้อง โดยตรงของเด็กหรืออาจจะเป็นญาติที่เลี้ยงดูเด็กเท่านั้นที่อยู่รวมกัน ดังนั้นอิทธิพลสำคัญที่มีผลต่อพัฒนาการของเด็กในปัจจุบัน จึงขึ้นอยู่กับครอบครัวเลี้ยงดูของพ่อและแม่หรือผู้ปกครองของเด็กเป็นสำคัญ การอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองมีผลสะสมและต่อเนื่องต่อพัฒนาการทุกด้านของเด็ก และเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครอง มีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาแก่เด็ก นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลต่อการสร้างพื้นฐานชีวิตของเด็ก ทำให้เด็กมีบุคลิกลักษณะและความสามารถ รวมทั้งสภาพอารมณ์ในลักษณะที่แตกต่างกันไป ครอบครัวใดที่ผู้ปกครองไม่เข้าใจธรรมชาติของเด็ก อาจสกัดกั้นพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กโดยไม่รู้ตัว ซึ่งลักษณะของครอบครัว

ไทยในสังคมปัจจุบันมีแนวโน้มจะเป็นเช่นนั้น ในการอบรมเลี้ยงดู ผู้ปกครองจึงต้องมีความเข้าใจ ธรรมชาติและหลักการพัฒนาของเด็ก

ผู้ปกครองยังมีอิทธิพลต่อเด็กเป็นอย่างมากทางด้านภาษา Hoffman (อ้างใน พงศ์ศิริ คีวาจา 2527 : 5) ได้กล่าวไว้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดภาษาให้กับเด็ก เด็กจะได้ยิน ได้ฟังภาษาพูดที่บุคคลในครอบครัวใช้ พร้อมกับได้เห็นการกระทำหรือวัตถุที่กล่าวควบคู่กันไปด้วย เด็กจะเรียนรู้คำต่าง ๆ ได้ในที่สุด นอกจากนี้ เซาว์ลี นาคสุขศรี (อ้างในกรมวิชาการ 2538 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า ภาษาเป็นเครื่องมือรับสาร ความรู้ ความคิด คนคิดเก่งอาจมีทักษะทางภาษา เพราะความคิดต้องอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือ เด็กที่อ่านหนังสือไม่แตกฉาน มักจะเรียนอ่อนทุกวิชา ดังนั้น การส่งเสริมให้อ่านจึงต้องมาจากครอบครัวก่อน ครอบครัวต้องส่งเสริมให้เด็กอ่านหนังสือหลากหลาย การห้ามอ่านจะไปสกัดกั้นนิสัยรักการอ่านของเด็ก ถ้าพ่อแม่หรือผู้ปกครองเข้าใจและให้ลูกหลานอ่านหนังสือตามความเหมาะสม เด็กจะเก่งภาษาได้และจะเสาะแสวงหาสิ่งที่อยากรู้เองในภายหลัง

Berk (1991 : 365) ได้กล่าวถึงมิติของการอบรมเลี้ยงดูว่า มีอยู่ 2 มิติ ได้แก่ มิติของการควบคุม และมิติของการคำนึงถึงความต้องการของเด็ก ซึ่งเมื่อนำมิติทั้งสองรวมกันทำให้เกิดการอบรมเลี้ยงดู 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจอย่างมีเหตุผล แบบเผด็จการ หรือใช้อำนาจบังคับ แบบปล่อยตามใจหรือทะนุถนอม และแบบละเลยทอดทิ้งหรือปล่อยปละละเลย คุชฎี โยเหลา (2535 : 16) ได้แบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูซึ่งมีลักษณะดังนี้ การอบรมเลี้ยงดูลักษณะรักสนับสนุน การใช้เหตุผล ไม่ใช้เหตุผล การลงโทษทางจิตใจมากกว่าทางร่างกาย การควบคุม ประชาธิปไตย ปล่อยปละละเลย เข้มงวดกวดขัน การให้ความรัก การลงโทษ และการเรียกร้องเอาจากเด็ก

ในระบะที่ร่างกายทุกส่วนมีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว ถ้าเด็กได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง ก็จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาในทุกด้านให้เป็นไปด้วยดี ดังที่ สุนารี เตชะโชควิวัฒน์ (2527 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็ก ควรกระทำโดยมีรากฐานมาจากเหตุผล ไม่ควรกระทำด้วยอารมณ์ที่ขาดเหตุผล สอดคล้องกับความคิดเห็นของ มาลา วิรุณานนท์ (อ้างใน พรพิมล พิสุทธิพันธ์พงศ์ 2538 : 3) ที่ได้ศึกษาพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หรือแบบใช้เหตุผล มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น ๆ ขณะเดียวกัน คงเดือน พันธมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2520 : 25) ก็ได้ศึกษาพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก จะมีลักษณะเอื้อเฟื้อสูง แต่ก็มีลักษณะยอมตามสูง และขาดความคิดสร้างสรรค์ด้วย

สรุปได้ว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้อง ซึ่งหมายถึง พ่อแม่หรือผู้ปกครองให้ความรักมาก ใช้เหตุผลในการเลี้ยงดู และมีการควบคุมน้อย มีการลงโทษอย่างเหมาะสม เด็กจะมีพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ไปได้เร็ว และด้วยเหตุที่โลกเราทุกวันนี้ เป็นโลกของข่าวสารข้อมูล เด็กจะได้รับข่าวสารข้อมูลจากทุกทิศทุกทาง ผู้ปกครองจึงควรเอาใจใส่ดูแลและให้การสนับสนุนสื่อที่จะทำให้เด็กได้รับความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสติปัญญาของเด็กได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งการอบรมเลี้ยงดู จะมีผลรวมไปถึง พัฒนาการด้านความสามารถทางด้านการอ่านด้วย

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง ต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็ก เพราะเชื่อว่าการอ่านมุ่งพัฒนาสติปัญญาทางภาษา อีกทั้งยังมีความสำคัญต่อมนุษย์ และจากปัญหาที่ทำให้การอ่านไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควรนั้น ผู้วิจัยคิดว่า น่าจะมีเหตุผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองด้วย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองนักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ว่ามีผลอย่างไรต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน และสาเหตุที่เลือกศึกษากับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นั้นเพราะเห็นว่า นักเรียนในระดับนี้ เป็นวัยที่ยังได้อยู่ใกล้ชิดกับ พ่อแม่หรือ ผู้ปกครองมากกว่านักเรียนที่อยู่ในระดับสูงกว่านี้ และมีความสามารถทางการอ่านมากพอที่จะทำให้การวิเคราะห์คุณภาพด้านต่าง ๆ เช่น สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แปลความหมายได้ ขยายความได้ จับประเด็นของเรื่องได้ และสามารถวิเคราะห์ความได้ ฯลฯ ล่วงไปด้วยดี ซึ่งจะส่งผลให้งานวิจัยในครั้งนี้ ประสบผลสำเร็จได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดู

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในจังหวัดระยอง ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ทั้งหมด 3 โรงเรียน ได้แก่

- 1.1. โรงเรียนระยองวิทยาคม 1 (ตากสิน) อำเภอเมือง
- 1.2. โรงเรียนวัดป่าประดู่ อำเภอเมือง
- 1.3. โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา อำเภอบ้านฉาง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองในลักษณะต่าง ๆ แบ่งออกได้เป็น 4 ลักษณะ คือ
 - 2.1.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนอย่างมีเหตุผล
 - 2.1.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบเผด็จการ
 - 2.1.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ
 - 2.1.4 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
 - 2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ

สมมติฐานในการวิจัย

1. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง มีผลทำให้ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมีความแตกต่างกัน
2. ความสามารถทางการอ่านของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 ลักษณะที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเท่านั้น ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะไม่คำนึงถึงผลกระทบทางด้านอื่น ๆ ที่เด็กอาจได้รับ เป็นต้นว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้าน และทางโรงเรียน

นิยามศัพท์

1. ผู้ปกครอง หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นผู้ที่อบรมเลี้ยงดูนักเรียน โดยส่วนใหญ่มักจะเป็น พ่อแม่ พ่อหรือแม่ หรืออาจจะเป็น ญาติพี่น้องของนักเรียน ที่ยังมีชีวิตอยู่ และยังอยู่ร่วมกันกับนักเรียน โดยทำหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนด้วยตนเอง

2. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง ลักษณะที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อเด็กด้วยคำพูด และการกระทำ อันมีผลต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็ก

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนอย่างมีเหตุผล หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครอง ปฏิบัติต่อบุตรหลานด้วยการใช้เหตุผล และให้ความยุติธรรม รวมทั้งยอมรับความคิดเห็น เคารพในสิทธิ ของบุตรหลาน เปิดโอกาสให้เด็กได้กระทำการต่าง ๆ ด้วยตนเอง ให้ความช่วยเหลือ ให้ความสนับสนุน และทำกิจกรรมร่วมกับบุตรหลานในโอกาสอันเหมาะสม

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบเผด็จการ หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อบุตรหลาน ด้วยวิธีควบคุม และเข้มงวดกวดขันมาก โดยยึดเอาอำนาจของตนเป็นใหญ่ บุตรหลานจะต้องเชื่อฟัง และปฏิบัติตาม กฎระเบียบต่าง ๆ ตามที่ผู้ปกครองได้วางไว้ ไม่ให้อิสระในการกระทำการต่าง ๆ ด้วย ตนเอง รวมทั้งไม่ยอมรับฟังความคิดเห็น

5. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อบุตรหลาน ด้วยการตามใจมากเกินไป เช่น ปล่อยบุตรหลานให้กระทำการต่าง ๆ ตามใจชอบเกินความจำเป็น และไม่สนใจว่า สิ่งที่ทำอยู่นั้นถูกต้องหรือไม่ เพราะเห็นว่าเป็นความพอใจของบุตรหลาน และ ให้ความช่วยเหลือเด็กในทุก ๆ ด้าน ให้ทุกอย่างถ้าบุตรหลานต้องการ จนเด็กไม่สามารถช่วยเหลือ ตนเองได้

6. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อ บุตรหลานในลักษณะที่ไม่สนใจจะอบรมสั่งสอน ปล่อยเด็กตามอำเภอใจ ไม่ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง เหมาะสมให้ ไม่สนใจความเป็นอยู่ ให้รับผิดชอบด้วยตนเอง ให้ความรักแบบลำเอียง ไม่ดูแลยาม เจ็บไข้ได้ป่วย เลี้ยงดูแบบตามมีตามเกิด บางครั้งก็ปล่อยหน้าที่การอบรมเลี้ยงดูให้เป็นของผู้อื่น

7. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการอ่านของนักเรียน ในด้านการแปลความ ตีความ วิเคราะห์ สรุปเรื่อง จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน และขยายความ ได้ เป็นต้น ซึ่งวัดได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ที่ผู้วิจัย ได้สร้างขึ้น และได้ทดสอบหาคุณภาพแล้ว

8. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หมายถึง นักเรียนชาย - หญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนในจังหวัดระยอง 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนระยองวิทยาคม (1) โรงเรียนวัดป่าประดู่ และโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ได้จัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่จะส่งเสริมบุตรหลานของตนให้พัฒนาไปในแนวทางที่เหมาะสม และช่วยสร้างความพร้อมทางด้านทักษะทางการอ่านให้แก่เด็กด้วย
2. เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ครูและอาจารย์ผู้สอน โดยเฉพาะครูวิชาภาษาไทย ในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนอ่านที่เหมาะสมกับนักเรียน
3. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ อาจเป็นตัวอย่างข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงการจัดประสบการณ์ทางการเรียนการสอนอ่านให้แก่สถาบันศึกษาได้